



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului prof. Sasu Daniel Zaharia

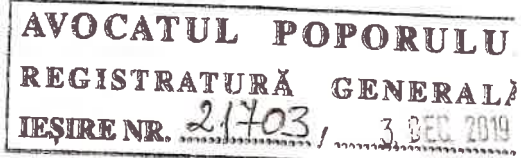
Director

Școala Generală "Enea Grapini" Șanț

Str. Principala, nr. 878, comuna Șanț, cod poștal 427285,

jud. Bistrița - Năsăud

RECOMANDAREA



Nr. 144 din 3 decembrie 2019

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu (Nota de sesizare fiind înregistrată sub nr. 546/5027/25.03.2019)** referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și tinerilor, urmare a reportajului apărut pe portalul bistriteanul.ro în data de 21.03.2019 și antena1.ro, în aceeași dată, în care, sub titlul "i

Acesta a comis-o în timp ce-și aștepta sentința pentru fapte similare", "Mărturii cutremurătoare în cazul profesorului condamnat pentru lovirea elevilor, în Bistrița", a fost relatată situația profesorului de sport _____, de la Școala Generală "Enea Grapini" din Șanț, condamnat pentru purtare abuzivă și, care înainte de rămânerea definitivă a sentinței, a agresat din nou o elevă _____, în timpul orelor de sport. Problemele cu profesorul de sport _____, care a predat atât în Rodna, cât și în Șanț, au început încă din anul 2012.

În scopul verificării situației expuse în presă, Instituția Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj – Avocatul Copilului, a făcut demersuri către:

- **Școala Generală "Enea Grapini" din Șanț** cu solicitarea de a ne comunica: a) demersurile efectuate de unitatea de învățământ conform art. 52 alin (2) din Legea

nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă cazurile de violență au fost semnalate centrului județean de resurse și asistență educațională, serviciului de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, b) cercetările efectuate și măsurile dispuse în acest caz, inclusiv prin raportare la dispozițiile art. 102 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, c) concluziile ultimului examen clinic periodic la care a fost supus domnul [redacted] având în vedere dispozițiile art. 233 din Legea nr. 1/2011, d) concluziile comisiei de cercetare disciplinară constituită la nivelul școlii și măsurile luate față de domnul [redacted] respectiv sancțiunea aplicată.

- **Inspectoratul Școlar Județean Bistrița Năsăud** referitor la a) rezultatele verificărilor întreprinse în acest caz, precum și măsurile dispuse, b) solicitarea de a acorda suport unității de învățământ în cercetarea cazului, cadrul procedurii disciplinare desfășurate împotriva profesorului [redacted] conform art. 95 alin. 1 lit. c) din Legea educației naționale nr. 1/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, c) de a indica modalitatea în care se monitorizează situația de la Școala Generală "Enea Grapini" din localitatea Șanț, jud. Bistrița – Năsăud.
- **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud** măsurile luate pentru protecția minorilor – elevi ai Școlii Generale „Enea Grapini” din comuna Șanț, inclusiv pentru facilitarea readaptării psihologice a acestora.
- **Primăria Comunei Șanț** măsurile luate în scopul protecției minorilor – elevi ai Școlii Generale „Enea Grapini” din comuna Șanț, inclusiv pentru facilitarea readaptării psihologice a acestora.
- **Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud și Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița-Năsăud** cu solicitarea de a ne comunica stadiul anchetei în dosarele de cercetare deschise împotriva domnului [redacted]

Conform dispozițiilor art. 89 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare: "*Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.*", respectarea și garantarea drepturilor copilului realizându-se

conform următoarelor principii: a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; g) respectarea demnității copilului; j) *celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil*; k) *asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului*; (art. 6).

În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise, conform dispozițiilor art. 52 alin. (2) din același act normativ.

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare reglementează în cuprinsul art. 280 răspunderea disciplinară a personalului didactic: *”(1) Personalul didactic, personalul didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar răspund disciplinar pentru încălcarea cu vinovăție a îndatoririlor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului unității/instituției, conform legii. (6) În cadrul cercetării abaterii prezumate se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, existența sau inexistența vinovăției, precum și orice alte date concludente. Audierea celui cercetat și verificarea apărării acestuia sunt obligatorii. Refuzul celui cercetat de a se prezenta la audiere, deși a fost înștiințat în scris cu minimum 48 de ore înainte, precum și de a da declarații scrise se constată prin proces-verbal și nu împiedică finalizarea cercetării. Cadrul didactic cercetat are dreptul să cunoască toate actele cercetării și să își producă probe în apărare. (7) Cercetarea faptei și comunicarea deciziei se fac în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării acesteia, consemnată în condica de inspecții sau la registratura generală a unității de învățământ preuniversitar/instituției. Persoanei nevinovate i se comunică în scris inexistența faptelor pentru care a fost cercetată.*

Coroborând aceste dispoziții cu prevederile art. 252 din Codul muncii observăm că angajatorul are obligația de a respecta două categorii de termene în interiorul cărora va putea să sancționeze salariații vinovați de încălcarea disciplinei muncii: unul de 30 de zile calendaristice și altul de 6 luni. Primul termen curge, așa cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție, în urma recursului în interesul legii (prin Decizia nr. 16/2012, publicată în M. Of. nr. 817 din 5 decembrie 2012), de la data înregistrării raportului final al cercetării disciplinare la registratura unității. Termenul în discuție se calculează în conformitate cu art. 181 alin. (1) Cod procedură civilă, pe zile libere, adică nu intră în calcul nici ziua când a început, nici cea când s-a sfârșit.

Atât termenul de 30 de zile, cât și cel de 6 luni sunt termene de prescripție, ambele **susceptibile de întrerupere sau suspendare**. Conform art. 50 din Codul muncii contractul individual de muncă se suspendă de drept în cazul concediului pentru incapacitate temporară de muncă, iar potrivit art. 49 "(2) *Suspendarea contractului individual de muncă are ca efect suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor de natură salarială de către angajator. (6) În cazul suspendării contractului individual de muncă se suspendă toate termenele care au legătură cu încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului individual de muncă, cu excepția situațiilor în care contractul individual de muncă încetează de drept.*"

Suspendarea termenelor reprezintă o suspendare de drept, ce se produce ex lege, la momentul intervenției unei suspendări a contractului individual de muncă, așadar nu presupune o manifestare de voință din partea angajatorului ori a salariatului.

Astfel, pe perioada existenței unei situații de incapacitate temporară de muncă, survine suspendarea de drept a contractului individual de muncă [art. 50 alin. (1) lit. b)], iar în acest caz, se suspendă toate termenele care au legătură cu încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului menționat.

Prin urmare, **pe durata concediului medical termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare este suspendat**, angajatorul neputând desfășura cercetarea disciplinara decât în condițiile menționate de lege (deci inclusiv cu audierea salariatului în cauză) și implicit termenul de emitere a deciziei de sancționare. În ceea ce privește strict convocarea salariatului în cauză, Codul muncii, republicat stabilește dreptul salariatului cercetat de a nu se prezenta la convocarea comisiei de disciplina pentru motive obiective, concediul medical fiind considerat un astfel de motiv, fără să conțină și reglementări punctuale referitoare la situația în care, deși salariatul cercetat se afla în concediu medical, acesta alege să se prezinte la convocarea comisiei de disciplina și să răspundă acuzațiilor aduse, formulându-și apărarea în mod corespunzător. Așadar, legea menționează în mod expres faptul că, în perioada de incapacitate temporară de munca salariatul nu este obligat să răspundă convocării comisiei de disciplină, fiind considerat absent motivat.

Astfel, pe perioada în care salariatul se află în imposibilitate să presteze munca din motive independente de voința sa, precum motivele medicale, salariatul nu poate fi obligat să se prezinte la cercetarea disciplinara, prin urmare documentele aferente acesteia nu ar fi valabile, fiind lipsite de efecte juridice.

Pentru a fi legală, decizia de sancționare trebuie să cuprindă toate elementele enumerate de textul legal, lipsa unuia dintre ele va atrage nulitatea absolută a măsurii dispuse de angajator, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 1675/2009: „Aplicarea sancțiunilor

disciplinare și, în mod special, încetarea raportului de muncă din voința unilaterală a angajatorului sunt permise cu respectarea unor condiții de fond și de formă riguros reglementate de legislația muncii, în scopul prevenirii eventualelor conduite abuzive ale angajatorului. Mențiunile și precizările pe care în mod obligatoriu trebuie să le conțină decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare au rolul, în primul rând, de a-l informa concret și complet pe salariat cu privire la faptele, motivele și temeiurile de drept pentru care i se aplică sancțiunea, inclusiv cu privire la căile de atac și termenele în care are dreptul să conteste temeinicia și legalitatea măsurilor dispuse din voința unilaterală a angajatorului. Angajatorul, întrucât deține toate datele, probele și informațiile pe care se întemeiază măsura dispusă, trebuie să facă dovada temeiniciei și legalității acelei măsuri, salariatul putând doar să le combată prin alte dovezi pertinente. Astfel, mențiunile și precizările prevăzute de textul de lege sunt necesare și pentru instanța judecătorească, în vederea soluționării legale și temeinice a eventualelor litigii determinate de actul angajatorului”.

Întrucât domnul profesor _____ a revenit la catedră, începând din data de 21.11.2019, este important ca instituțiile implicate să ia măsuri de prevenire a unor situații similare și să efectueze procedura de cercetare disciplinară, cu celeritate, astfel încât să fie respectate termenele legale mai sus menționate.

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul Școlii Generale "Enea Grapini", în temeiul art. 97 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare va întreprinde demersurile legale pentru cercetarea disciplinară a profesorului _____ și comunicarea deciziei către acesta cu respectarea termenelor și a prevederilor legale în vigoare.

2. Directorul Școlii Generale "Enea Grapini", va solicita profesorului _____, dovada efectuării examenului medical periodic și documentul original care atestă aptitudinea acestuia de a exercita funcția didactică, eliberat de medicul de medicina muncii în vederea menținerii în funcția didactică conform dispozițiilor art. 234 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

3. *Conducerea instituției de învățământ* va obține acordul consiliului de administrație și va solicita profesorului un nou examen medical complet, conform prevederilor art. 234 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

4. *Directorul Școlii Generale "Enea Grapini", Șanț, județul Bistrița Năsăud va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.*

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

